

2. Бацуровська І. В., Самойленко О. М. Технології дистанційного навчання у вищій освіті. *Альянс наук: вчений вченому: 2011 рік* : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 лют. 2011 р.: Т. 6: Наукові праці з педагогіки та психології. Дніпропетровськ : Біла К.О, 2011. С. 26–29.
3. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ у дистанційному навчанні учнів з функціональними обмеженнями. *Інформаційні технології в освіті*. 2013. Вип. 16. С. 75–82.
4. Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. Дистанційне навчання та умови застосування. Харків, 2002. 320 с.

Дарія Возносименко

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Останнім часом значно підвищилася роль цінностей у житті суспільства. Відповідно до нових вимог сучасної системи освіти, особливої необхідності потребує здійснення професійно-педагогічної підготовки й педагогічної діяльності на аксіологічних засадах, що сприятиме трансляції значного прошарку культури й вироблення нових цінностей у процесі рефлексивної діяльності.

Вища освіта стає найважливішим засобом формування нової генерації висококваліфікованих кадрів та розвитку інтелектуального потенціалу. Сучасний ринок праці висуває вимоги не до конкретних знань, а до ціннісних компетенцій працівників, затребує їх особистісні якості, шляхом формування ціннісно-сміслової компетентності майбутнього фахівця.

Однією з найактуальніших проблем сучасної освіти виступає практичне формування компетентностей студентської молоді на основі ціннісної орієнтації.

Проблема формування ціннісно-сміслової компетентності вчителя була предметом вітчизняних і зарубіжних досліджень, зокрема І. Бега, Г. Бурцевої, А. Кир'якової, Д. Мацька, О. Мілеєва, А. Хуторського та ін. Науковець А. Хуторський називає ціннісно-сміслову компетентність однією з ключових складових частин готовності майбутніх учителів до професійної діяльності [3].

Вчений стверджує, що це компетентність у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами людини, її здатністю бачити та розуміти навколишній світ, орієнтуватись у ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, діяти творчо, вміти вибирати цільові та значеннєві установки для своїх дій і вчинків, приймати рішення [3].

Ціннісно-сміслова компетентність – це компетентність у сфері світогляду, пов'язана з ціннісними орієнтирами учня, його здатністю бачити та розуміти навколишній світ, орієнтуватись у ньому, усвідомлювати свою роль і призначення, творчу спрямованість, уміти вибрати цільові та значеннєві установки для своїх дій і вчинків, приймати рішення. Дана компетентність забезпечує механізм самовизначення учня в ситуаціях навчальної й іншої діяльності. Від неї залежать індивідуальна освітня траєкторія учня та програма його життєдіяльності в цілому [3].

Обов'язковою умовою ціннісно-компетентнісного поєднання процесів навчання та виховання є спрямованість освітянської діяльності на поєднання фахових компетенцій (професійних) та життєвих цінностей студентства (загальнокультурних компетенцій). Фахові компетенції уявляють собою сукупність інтегрованих знань, умінь і навичок, які необхідні для ефективної професійної діяльності [5].

Ціннісно-компетентнісний підхід – це система загальнокультурних і національних цінностей та відповідна сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризує її ставлення до суспільства, інших людей, самої себе, праці, природи, мистецтва [4].

Щодо ціннісно-сміслової компетентності майбутніх учителів цей підхід визначає необхідність чіткого визначення необхідних результатів освітнього процесу, тих умінь і навичок, які необхідно сформувати у майбутніх учителів у ціннісному аспекті як складники їхньої готовності до професійної діяльності.

Відповідно актуалізується й проблема вдосконалення професійної підготовки майбутніх вчителів математики, яка повинна орієнтуватись не лише на аспекти спеціальності, а й на формування загальнолюдських і професійних цінностей.

При цьому акцент робиться на активних методах, які сприяють формуванню ціннісно-сміслового змісту компетенцій через засвоєння майбутніми фахівцями змісту основних видів професійної діяльності, що дозволяють придбати спеціальний досвід, сформувати ціннісні орієнтації, розвиток креативності, здатності взяти на себе відповідальність.

На думку С. Козаченко, методи, форми і засоби навчання мають сприяти засвоєнню студентами аксіологічних знань. З огляду на це наступною ланкою формування ціннісно-сміслової компетентності майбутніх учителів є вибір відповідних методів, форм і засобів навчання. Викладач може актуалізувати смисл цінності самим актом залучення студентів до проблемної ситуації вибору, коли вони змушені будуть усвідомити свої уявлення про цінності [2].

Учені одностайні щодо того, що формування ціннісних орієнтацій студентів важливо розпочинати з формування у них уявлень про ті чи інші цінності, понять, поглядів, переконань, що передбачає цілеспрямований і систематичний вплив на їхню свідомість.

Список використаних джерел

1. Вдовиченко Р., Михальченко Н. Формування ціннісних орієнтацій студентської молоді через компетентнісний підхід у вихованні особистості. Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки, № 2 (65), травень 2019. С. 47–51 URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Ped-visnyk-65-2019-10.pdf>
2. Козаченко С. М. Формування ціннісно-сислової компетентності майбутніх учителів як науково-педагогічна проблема. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. 2013. № 11. С. 36–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PPMB_2013_11_9
3. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования. Нар. образование. 2003. № 2. С. 48–51
4. Ціннісно-компетентнісний підхід. URL: https://studopedia.su/16_185082_meta-i-zavdannya-programi.html
5. Шидакова-Каменюка О. Г., Кучерук З. І., Болховітіна О. І. Синергія процесів навчання та виховання під час підготовки фахівців спеціальності «харчові технології» Міжнародна науково-методична конференція «Синергетична концепція розвитку студентоцентрованого навчання – забезпечення якості вищої освіти», 25 вересня, 2020 р. Харків, 2020. С. 346–347. URL: https://elib.hduht.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5699/1/t_25.09.20.pdf

Ірина Воскресенська

АНАРХІСТСЬКИЙ РУХ У ПЕРІОД УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ (БЕРЕЗЕНЬ 1917 – КВІТЕНЬ 1918 РР.)

Революційні події 1917–1921 рр. займають особливе місце в новітній історії України. Вони справили непересічний вплив на всю подальшу долю українського народу. Невід’ємною складовою революційних процесів було розгортання анархістського руху. Анархістам вдалося об’єднати під своїми гаслами і повести за собою значні маси українського населення. Вперше у світовій історії саме в Україні анархісти змогли стати політично домінуючою силою на значній території і впритул наблизилися до здійснення соціальних експериментів у відповідності до своєї ідеологічної доктрини.

Лютнева революція 1917 року для анархістів імперської Росії виявилась несподіванкою, на її початку більшість із них перебувала у в’язницях, на засланнях, на каторзі, в еміграції, маси забули їхні гасла.